Lietas Nr. A420259224
A42-00934-25/26
ECLI:LV:ADRJRIT:2025:1215.A420259224.2.S

Administratīvā rajona tiesa

Rīgas tiesu nams

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2025. gada 15. decembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnesis Romāns Dončenko,

piedaloties pieteicējas SIA ,,BITE Latvija" pilnvarotajai pārstāvei /Persona A/, atbildētājas Rīgas valstspilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta pārstāvim /Persona B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicējas SIA ,,BITE Latvija" pieteikumu par Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta direktora vietnieces 2024. gada 14. novembra lēmuma Nr. DA-24-31589-nd atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] SIA „Rīgas Radiotranslācija" pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas privatizēja publisko elektronisko sakaru tīklu un tā infrastruktūru Rīgā. Minētā komercsabiedrība 2016. gadā reorganizācijas ceļā tika pievienota SIA „Baltcom". Pieteicēja SIA ,,BITE Latvija" ir SIA „Baltcom" tiesību pārņēmēja.

[2] Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta (turpmāk – departaments) būvinspektors 2024. gada 17. aprīlī, apsekojot īpašumu Miera ielā 30, Rīgā, konstatēja elektronisko sakaru gaisvadu līnijas, par kuru būvniecības likumību departamentam nebija ziņu. Tika konstatēts, ka gaisvadi šķērso minētā īpašuma gaisa telpu no ēkas Miera ielā 28 uz ēkām Palīdzības ielā 13, Miera ielā 32 un 32A. Ar 2024. gada 7. maija atzinumu Nr. BIS-BV-19.9-2024-1856 publiskā elektronisko sakaru tīklu īpašniekiem tika uzdots iesniegt departamentā uz tiem attiecināmo būvniecības dokumentāciju, kā arī novērst būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus.

Pieteicēja iesniedza departamentā tehnisko projektu Nr. 1105/2005-1 (05/12-16/TR) „„Rīgas Radiotranslācijas" tīkls „Centrs"" (turpmāk – pirmais projekts) un Nr. 2003/12-08.01 (0812/03-1) „Telekomunikāciju kabeļu tīkls Rīgā „Centrs" ar galvas staciju Ieriķu ielā 67a" (turpmāk – otrais projekts), kas pamato pieteicējai piederošo sakaru tīklu atrašanos minētajās ēkās.

Departamenta būvinspektora 2024. gada 7. augusta atzinumā Nr. BIS-BV-19.9-2024-3427 konstatēts, ka minētie projekti bija akceptēti Rīgas pilsētas būvvaldē, taču nav reģistrēti un akceptēti valsts akciju sabiedrībā „Elektronisko sakaru direkcija", to realizācijai nav tikusi reģistrēta izsniegta būvatļauja, un departamentā nav pieejama jebkāda dokumentācija par šajos projektos iekļauto būvdarbu pieņemšanu ekspluatācijā. Ar minēto būvinspektora atzinumu pieteicējai uzlikts par pienākumu atjaunot īpašuma iepriekšējo tiesisko stāvokli, demontējot pieteicējai piederošos patvaļīgi ierīkotos gaisvadus.

Pieteicēja atzinumu apstrīdēja augstākā iestādē.

[3] Ar departamenta direktora vietnieces 2024. gada 14. novembra lēmumu Nr. DA-24-31589-nd par elektronisko sakaru gaisvadu līniju izbūves tiesiskuma pārbaudi objektā Miera ielā 30, Rīgā (turpmāk – lēmums), būvinspektora atzinums atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Saistībā ar pirmo projektu secināts turpmākais. Kritiski vērtējams pieteicējas viedoklis, ka ar šo projektu notikusi tikai dokumentācijas sakārtošana padomju laikos izbūvēto elektronisko sakaru tīkliem, ko privatizācijas ceļā bija ieguvusi SIA „Rīgas Radiotranslācija", bet jauni sakaru tīkli nav tikuši būvēti vai renovēti. Ne visas elektronisko sakaru līniju trašu kartītes sakrīt ar grafiskajām kabeļu trases shēmām. Projekts satur ziņas ne vien par padomju laikā izbūvētiem gaisvadu kabeļu statņiem jeb mastiem, bet arī tādiem, kas izbūvēti pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas un kuru būvniecībai bija nepieciešama būvatļauja. Projekta akceptēšanas brīdī 2006. gada 28. februārī normatīvais regulējums paredzēja, ka būvniecības dokumentācija ir jāizstrādā elektronisko sakaru tīklu ierīkošanai, būvniecībai (projektēšana un būvdarbi), kā arī to pārbūvei un atjaunošanai. No projekta paskaidrojuma raksta konstatējams, ka projekta iecere paredzēja radiotranslācijas tīklu atjaunošanu un pārbūvi. Saskaņā ar projektā iekļauto dokumentāciju tas nav bijis inventarizācijas projekts. Mastu montēšanas rasējumi apliecina, ka būvniecības iecere aptvēra mastu montēšanu, kam attiecīgi bija nepieciešama būvatļauja.

[3.2] Saistībā ar otro projektu secināts turpmākais. Laikā, kad šis projekts tika akceptēts, attiecībā uz elektronisko sakaru gaisvadu līnijām normatīvais regulējums paredzēja, ka pirms būvdarbu uzsākšanas jāsaņem būvatļauja, izņemot gadījumu, kad piekārtās kabeļu līnijas kabeli stiprina uz esošajiem balstiem. Savukārt, stiprinot kabeļu līniju pie esošajiem mastiem, būvniecības ierosinātajam bija jāsaņem mastu apsaimniekotāja rakstiska piekrišana. Projekts nesatur ziņas par mastu piederību un to apsaimniekotāju piekrišanu telekomunikāciju tīklu ierīkošanai. Kaut arī attiecībā uz konkrētajām ēkām nav konstatējama jaunu mastu izbūve, tomēr tādi ir tikuši ietverti minētajā projektā citos objektos. Projekta paskaidrojuma rakstā iekļauts nosacījums pirms montāžas darbu uzsākšanas pasūtītājam obligāti noslēgt līgumus par telekomunikāciju tīklu izvietošanu ar dzīvokļu kooperatīvajām sabiedrībām un dzīvojamo ēku privātīpašniekiem. Projekts nesatur pierādījumus, ka šādi līgumi būtu bijuši noslēgti. Tāpat projekta realizācijai bija nepieciešama dzīvojamo ēku īpašnieku saskaņojuma saņemšana un sekojoša būvatļaujas saņemšana.

[3.3] Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumu Nr. 501 ,,Elektronisko sakaru inženierbūvju būvnoteikumi" 91. punktu būvvalde uzrauga un pārbauda, kā tiek ievēroti elektronisko sakaru tīklu ierīkošanu un būvniecību reglamentējošie normatīvie akti, un veic nepieciešamās darbības, lai saskaņā ar Būvniecības likumā noteiktajām tiesībām novērstu konstatētos pārkāpumus. Tātad iestādei, kas pilda būvvaldes funkcijas, elektronisko sakaru tīklu ierīkošanu un būvvaldes reglamentējošo normatīvo aktu izpildes kontroles ietvaros ir tiesības pieņemt lēmumu par patvaļīgas būvniecības seku novēršanu.

[3.4] Konkrētajā gadījumā ir piemērojams Rīgas domes 2006. gada 7. februāra saistošo noteikumu Nr. 38 „Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" 72.2. punktā paredzētais ierobežojums, ka pilsētbūvniecības pieminekļu teritorijās elektronisko sakaru tīklus izvieto tikai pazemes kabeļu līnijās. Būvniecības ierobežojumi paredzēti, lai nodrošinātu pilsētas kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu un arhitektoniskās kvalitātes ievērošanu. Iestādei nav pamata uzskatīt, ka minētie mērķi varētu ierobežot komersanta tiesības ierīkot elektronisko sakaru tīklus atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Uzliktais pienākums demontēt gaisvadus ir samērīgs, jo ir vērsts gan uz pilsētvides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, gan arī ir saistīts ar pašvaldības iedzīvotāju un namīpašnieku stāvokļa uzlabošanu, atbrīvojot ēkas no patvaļīgi ierīkotiem elektronisko sakaru tīkliem, kas noslogo ēku konstrukcijas un apgrūtina namīpašnieku būvniecības un remonta ieceru īstenošanu. Ja adresāts uzskata, ka pienākums atjaunot īpašuma iepriekšējo tiesisko stāvokli nav reāli izpildāms, ir iespējams pagarināt administratīvā akta izpildes termiņu, par to vēršoties iestādē ar attiecīgu iesniegumu.

[4] Pieteicēja vērsās tiesā ar pieteikumu par lēmuma atcelšanu, norādot turpmāk minētos argumentus.

[4.1] Lēmumā kā pamatojums tīklu patvaļīgai būvniecībai norādīts, ka būvvaldē nav reģistrētas izsniegtas būvatļaujas projektos paredzēto būvdarbu veikšanai, departamentā nav pieejama jebkāda dokumentācija par šajos tehniskajos projektos iekļauto būvdarbu pieņemšanu ekspluatācijā. Neviens no šiem argumentiem nav pamatots, un

lēmums kopumā balstīts uz nepareizu un nepatiesu pieņēmumu, ka projekti bija jāsaskaņo būvvaldē. Vispirms ir būtiski noskaidrot, kad strīdus sakaru līnijas ir uzbūvētas, kāds normatīvais regulējums bija spēkā projektu akceptēšanas laikā un vai tas paredzēja būvatļaujas nepieciešamību gaisvadu izbūvei.

[4.2] Pirmais projekts bija ierīkots likumīgi. SIA „Rīgas Radiotranslācija" privatizācijas ceļā bija ieguvusi padomju laikos izbūvētos elektronisko sakaru tīklus, un ar pirmo projektu notika tikai dokumentācijas sakārtošana, bet nekādi jauni elektronisko sakaru tīkli netika izbūvēti vai renovēti. Radiotranslācijas līnija no ēkas Miera ielā 28 uz ēku Miera ielā 32, Rīgā, kā arī gaisvadu kabeļu statnes uz šo ēku jumtiem bija ierīkotas padomju laikos atbilstoši tā laika tiesiskajam regulējumam. No projektā esošās padomju laikā sastādītās trases kartītes Nr. 1 ir konstatējams, ka ar konkrētajām ēkām saistītais sakaru tīkls ierīkots un līnijas izbūvētas 1953. un 1955. gadā. Pirmais projekts tika sagatavots ar mērķi fiksēt dabā pastāvošo elektronisko sakaru tīklu, ņemot vērā, ka padomju laika dokumenti nebija pieejami pietiekamā kvalitātē, un kalpot par dokumentāru pamatu citiem renovācijas vai rekonstrukcijas projektiem nākotnē.

[4.3] Valsts vai pašvaldības privatizācijas ceļā nevar nodot privātpersonai prettiesiski vai patvaļīgi izbūvētu būvi, vēlāk uzliekot par pienākumu to nojaukt, jo tas būtu pretrunā ar demokrātiskas valsts iekārtas principu. Šajā lietā, lai atzītu strīdus līniju izbūvi par tiesisku, pietiek konstatēt faktu, ka Rīgas pilsētā radiotranslāciju līnijas tika izbūvētas padomju laikos un ka pieteicēja tās ieguvusi privatizācijas ceļā no Latvijas valsts.

[4.4] Lēmumā analizētas sīkas neatbilstības projektā attiecībā uz līnijām, kam nav sakara ar konkrēto procesu. Ne visas elektronisko sakaru līniju trašu kartītes sakrīt ar grafiskajām kabeļu trases shēmām, jo katra līnija jāvērtē individuāli. Pieteicēja nenoliedz, ka daļa no elektronisko sakaru gaisvadu kabeļu statnēm varēja būt uzstādītas pēc padomju laika, taču tādā gadījumā tas noticis renovācijas vai pārbūves dēļ, kas netiek atspoguļots inventarizācijas procesā. Tas nemaina faktu, ka strīdus līnijas ir tikušas izbūvētas un pastāv kopš to ierīkošanas padomju laikā. Savukārt pirmais projekts apkopoja radiotranslācijas tīklus vienā projektā, iekļaujot tostarp tos mastus, kas, iespējams, bija atjaunoti neatliekamu remontdarbu dēļ. Fakts, ka lietā figurē atļauja par darbu uzsākšanu, nenozīmē, ka šādi darbi bija veikti. Mastu montēšanas rasējumi neapliecina faktu, ka pirmais projekts aptvēra mastu montēšanu būvobjektos.

Tātad pirmā projekta realizēšanai nebija nepieciešama būvatļauja, jo netika veikti būvniecības, ierīkošanas (montāžas), rekonstrukcijas vai renovācijas darbi, bet gan tikai inventarizācija un dokumentācijas sakārtošana, kas neatbilst elektronisko sakaru tīklu būvniecības vai būvju jēdzieniem.

[4.5] Otrais projekts neparedzēja pazemināt konstrukciju drošību. Strīdus sakaru līnijas pastāv jau 20 gadus, un ir nepamatoti uzskatīt, ka to esamība nekustamajos īpašumos rada kādu apdraudējumu. SIA „Rīgas Radiotranslācija" un SIA „Telia MultiCom Dati", kuras saistību un tiesību pārņēmēja arī ir pieteicēja, bija noslēgts līgums par atļauju izmantot radiotranslāciju statņus Rīgā. Lēmumā norādīts uz otrajā projektā iekļautiem jauniem statņiem, taču nav saprotams, kā tas attiecas uz objektu, sakarā ar kuru pieteicējai uzlikts konkrētais pienākums. Tādējādi administratīvajā procesā vispirms bija jāpārbauda, vai attiecīgajās ēkās jauni statņi vispār ir tikuši izbūvēti. Tā kā tie izbūvēti netika, būvatļaujas saņemšana nebija nepieciešama.

[4.6] Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas gadījumos pēdējā darbība, ko būvniecības jomā veic iestāde, ir akcepts iesniegtajam tehniskajam projektam. Būvvalde savu akceptu projektam vienmēr uzlika pēdējā. To var arī redzēt no pirmā un otrā projekta grafiskās daļas, kurā ir visas vīzas un zīmogi projekta saskaņošanai. Tādējādi šādā vienkāršotajā būvniecības procesā ar šādu akceptu, kas ir pēdējā darbība būvniecības tiesiskuma kontrolei, iestāde ir atzinusi, ka būvniecības normatīvo aktu prasības ir pilnībā ievērotas un visi nepieciešamie saskaņojumi ir saņemti, tostarp iestāde ir pārliecinājusies, ka visas ieinteresētās puses, tajā skaitā visi ēku īpašnieki vai namu pārvaldnieki ir saskaņojuši elektronisko sakaru tīkla ierīkošanu. Šobrīd vairs nav pamata pārbaudīt saskaņojumu saņemšanu, jo iestādei tas bija jāizdara pirms projekta akceptēšanas, turklāt tas būtu nesamērīgi, ievērojot to, ka ir pagājis ilgs laika periods. Tiesvedības ietvaros ir pamats pārbaudīt tikai to, vai dabā nav atkāpes no tehnisko projektu risinājumiem.

[4.7] Lēmums neatbilst samērīguma principam, jo tajā nav pamatots, kāds labums būs sabiedrībai no pieteicējai uzliktā pienākuma demontēt elektronisko sakaru tīklus. Turklāt, vienkārši to demontējot, pieteicējai ierīkot jaunu elektronisko sakaru tīklu trīs mēnešu laikā nebūs iespējams. Tāpat tiek apdraudētas patērētāju

(sabiedrības) tiesības saņemt kvalitatīvus un modernus elektroniskos pakalpojumus un pieteicējas kā elektronisko sakaru komersanta tiesības un arī no Elektronisko sakaru likuma normām izrietošais pienākums tos sniegt. Tiks kropļota konkurence elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanā konkrētajā teritorijā, radot priekšrocības komersantam, kam vienīgajam pieder pazemes kabeļu kanalizācija. Tiks apdraudēta valsts drošība civilās aizsardzības jomā, jo pieteicējas kabeļu līnijas var tikt un tiek izmantotas civilās aizsardzības apziņošanas vajadzībām, kā to paredz Civilās aizsardzības un katastrofu novēršanas likums.

[5] Tiesā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos departaments pieteikumu neatzīst un lūdz noraidīt, atsaucoties uz lēmumā ietverto pamatojumu. Papildus norādīti šādi argumenti.

[5.1] Lai arī patvaļīgai būvniecībai nav noilguma, departaments nepārvērtē padomju laikos būvēto būvju tiesiskumu. Pieteicēja pārsteidzīgi ir secinājusi, ka departaments ir pārvērtējis tieši padomju laikos būvēto elektronisko sakaru tīklu būvniecības tiesiskumu. Lietā par to nav strīda, bet ir strīds par pirmā projekta interpretāciju. Pieteicēja to vērtē vienīgi kā dokumentu, kura mērķis bija inventarizēt esošos radiotranslācijas tīklus. Departaments tam nepiekrīt.

[5.2] Tiesiskais regulējums laikā, kad tika izstrādāts pirmais projekts, paredzēja konkrētus gadījumus, kad bija izstrādājams tehniskais projekts – elektronisko sakaru tīklu ierīkošanai un būvniecībai. Taču pieteicējas norādītais inventarizācijas projekts vispār netiek pieminēts. Pieteicēja nav atsaukusies ne uz vienu tiesību normu, no kuras izrietētu pienākums pirms aizsargjoslu iezīmēšanas teritorijas plānojumā un apgrūtinājumu plānos, kā arī pirms informācijas ievadīšanas augstas detalizācijas topogrāfiskās informācijas datu bāzē inventarizēt esošos elektronisko sakaru tīklus, izstrādāt tehnisko projektu un iesniegt to akceptēšanai būvvaldē.

[5.3] Ja pirmais projekts bija paredzēts ar mērķi tikai inventarizēt esošo situāciju, departamentam nav skaidrs, kādēļ pirmais projekts tika iesniegts pašvaldībā akceptēšanai, kādēļ tā izstrādē tika ievērotas ar būvniecības tiesisko regulējumu izvirzītās prasības, kādēļ tika prasīts Rīgas domes Īpašuma departamenta un citu inženierkomunikāciju turētāju saskaņojums un kādēļ tam tika pievienotas stiprinājumu montāžas shēmas, ja tas neparedzēja nekādu iejaukšanos esošajā situācijā.

[5.4] Pieteicēja bez attiecīgiem pierādījumiem nevar apgalvot, ka kopš radiotranslācijas tīklu privatizācijas nav notikuši nekādi pārveidojumi. Īpaši tādēļ, ka pirmā projekta paskaidrojuma rakstā ir norādīts, ka AS „Rīgas radiotranslācija” attīstības koncepcija paredzēja krasi tehniski uzlabot esošo radiotranslācijas tīklu, paaugstinot tā datu caurlaidību, lai tas atbilstu mūsdienu prasībām.

[5.5] Būvniecības tiesiskumu un būvju legalitāti apstiprinošos dokumentus noteic tieši būvniecību regulējošie normatīvie akti, tiem ir jābūt kā kompetentās iestādes, tā būvētāja rīcībā, un tie ir uzrādāmi kā pamatojums saviem argumentiem un iebildumiem. Tie paši par sevi ir pietiekams pierādījums, kamēr nepastāv ziņas par pretējo. Tāpēc nav nepieciešami citi pierādījumi, kas apstiprinātu būves tiesiskumu.

[5.6] Pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, no kuriem varētu konstatēt, kādā stāvoklī atradās privatizētās radiotranslācijas līnijas, un vai tās vispār pastāvēja dabā – ja pastāvēja, nav nekādu ziņu, kādā konfigurācijā, tehniskajā stāvoklī un izvietojumā tās bija privatizācijas brīdī. Nav nekādu pierādījumu, ka pieteicēja būtu vienojusies ar nekustamo īpašumu īpašniekiem par elektronisko sakaru līniju izvietošanu. Normatīvo prasību neievērošana ir radījusi situāciju, ka namīpašnieki ir apgrūtināti ar nolietojušos radiotranslācijas inženierbūvju infrastruktūru, kas bojā namīpašumus un apdraud iedzīvotāju drošību, jo nav prognozējams, kad tās zaudēs savu nestspēju.

[6] Sagatavojot lietu iztiesāšanai, lietas dalībnieki tika lūgti precizēt, kurš no projektiem attiecināms un katru no strīdus gaisvadu līnijām. Pieteicējas papildu paskaidrojumos, kas saņemti tiesā 2025. gada 25. septembrī, norādīts turpmākais.

[6.1] Atbilstoši pirmajam projektam pieteicējai pieder divas kailvadu līnijas no ēkas Miera ielā 28 uz ēku Miera ielā 32. Oriģināli gaisvadu līnijas trase sastāv no diviem paralēliem radiotranslācijas kailvadiem vienā trasējumā, kas projektā atzīmēta kā viena līnija.

[6.2] Atbilstoši otrajam projektam pieteicējai pieder viena gaisvadu līnija no ēkas Miera ielā 28 uz ēku Palīdzības ielā 13. Pieteicēja norāda, ka ir akceptējusi šīs līnijas demontāžu, kas tiks veikta atsevišķa būvniecības projekta ietvaros.

[6.3] Gaisvadu līnijas no ēkas Miera ielā 28 uz ēku Miera ielā 32A īpašnieks pieteicējai nav zināms.

[7] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve pieteikumu uzturēja, bet atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes pārstāvis to neatzina.

Motīvu daļa

[8] Ar lēmumu pieteicējai uzdots novērst tai piederošo sakaru tīklu patvaļīgo būvniecību. Ciktāl lēmuma tiesiskās sekas ir attiecināmas uz pieteicēju, lietā ir strīds par to, vai ir tiesiski ierīkotas lēmumā norādītās pieteicējai piederošās elektronisko sakaru gaisvadu līnijas no ēkas Miera ielā 28 uz ēkām Miera ielā 32 un Palīdzības ielā, 13, Rīgā.

[9] Būvniecības likuma 18. panta otrajā daļā ir noteikts, ka būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvprojekta, akceptētas apliecinājuma kartes vai akceptēta paskaidrojuma raksta, bez būvatļaujas vai pirms tam, kad izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība.

Vērtējot, vai ir notikusi patvaļīga būvniecība, vispirms ir jāpārbauda, vai un kāda būvniecības dokumentācija bija jāsaņem attiecīgo darbu veikšanai, un vai attiecīgās būvniecību regulējošās prasības, kas bija spēkā būvniecības veikšanas laikā, ir tikušas ievērotas (sal. *Senāta 2019. gada 29. maija sprieduma lietā Nr. SKA-214/2019, ECLI:LV:AT:2019:0529.A420244615.2.S, 10. punkts*).

[10] Pieteicēja norādījusi, ka elektronisko sakaru gaisvadu līnijas, par kuru legalitāti ir strīds, ir tikušas izbūvētas padomju laikā un pēc valsts neatkarības atjaunošanas tikušas privatizētas.

Tiesa norāda, ka vispārīgi nav šaubu, ka atbilstoši administratīvo tiesu judikatūrai netiek pārvērtēts būvniecības objektu tiesiskums, ja tos persona ieguvusi privatizācijas ceļā (sk. Senāta *2016. gada 2. februāra sprieduma lietā Nr. SKA-141/2016 10. punktu*).

Tomēr, kā norādījusi iestāde, lietā nav gūta pārliecība par to, ka elektronisko sakaru gaisvadu līnijās laikā pēc privatizācijas nav veiktas izmaiņas, kam būtu jābūt attiecīgi saskaņotām. Iestādes ieskatā uz to norāda neatbilstības starp padomju laikā sastādītajās radiotranslācijas līniju trases kartiņās norādīto informāciju un pirmajā un otrajā projektā fiksēto.

[11] Tiesa konstatē no pirmajam projektam pievienotajām radiotranslāciju līniju kartiņām, ka 1955. gadā ēkā Miera ielā 28 ierīkots viens, bet ēkā Miera ielā 32 – divi statņi jeb balsti (*lietas 1. sējuma 128. lapas otrā puse*), savukārt 1953. gadā pa vienam balstam ierīkots ēkā Palīdzības ielā 13 un attiecīgi ēkā Miera ielā 32 (*turpat, 133. lapas otrā puse*).

No pirmā projekta grafiskās daļas (kabeļu trases shēma, lapa Nr. 13, shēma Nr. 4) konstatējams, ka starp ēkām Miera ielā 28 un Miera ielā 32 saskaņā ar apzīmējumiem iezīmētas divas gaisvadu vai kabeļu sadales fīderu līnijas, no kurām viena ir bijusi darba kārtībā, bet otra – atslēgta (*lietas 1. sējuma 170. lapas pirmā puse*).

No otrā projekta grafiskās daļas (sakaru kabeļu trases shēma Nr. E4) konstatējams, ka starp ēkām Miera ielā 28 un Palīdzības ielā 32 ar zigzaglīniju iezīmēta gaisvadu līnija (*lietas 2. sējuma 63. lapas otrā puse*).

[12] Tiesa no minētā secina, ka sakaru tīkls starp minētajām ēkām, kas pēc būtības sastāv no statņiem (balstiem) jeb vertikāliem stieņiem, kas iestiprināti ēku jumtos, un tiem pievienotām pa gaisu ejošām vadu līnijām, ir bijis izbūvēts padomju laikos, jo lietā esošie materiāli neliecina par pretējo.

[13] Starp pusēm lietā pastāv atšķirīgi viedokļi par pirmā un otrā projektā ietvertās informācijas interpretāciju. Proti, atbilstoši pieteicējas lietā sniegtajam skaidrojumam minēto projektu sagatavošanas mērķis bija fiksēt dabā pastāvošo elektronisko sakaru tīklu situāciju, ņemot vērā to, ka padomju laikos izstrādātie dokumenti nav bijuši pieejami pietiekamā kvalitātē. Departaments turpretim norāda, ka to mērķis bijis citstarp arī nodrošināt attiecīgo sakaru tīklu tiesiskumu, lai turpmāk varētu noteikt ap tiem aizsargjoslas, turpināt no atjaunošanu un pārbūvi. Departaments uzsver, ka apsekošanas laikā ir tikusi konstatēta arī tāda situācija, kas neatbilda esošajai dokumentācijai vai kurai vispār nebija dokumentēts pamatojums, un tādēļ pieteicēja nevar apgalvot, ka kopš radiotranslācijas tīklu privatizācijas nav notikuši nekādi pārveidojumi, turklāt nav pamata aplūkot atsevišķus sakaru tīklus atrauti no attiecīgā projekta kopumā.

[14] Tiesas ieskatā iestādes konstatētās nekonsekvences pirmajā un otrajā projektā attiecībā uz statņu atrašanos un izbūvi un gaisvadu trašu ierīkošanu citos objektos nepamato pieņēmumu, ka šādi pārveidojumi būtu notikuši arī attiecībā uz konkrētajiem objektiem izskatāmajā lietā. Kā iepriekš noskaidrots, lietā ir ziņas, ka konkrētajās ēkās sakaru tīkla statņi ir bijuši uzstādīti padomju laikā, un nav pierādījumu tam, ka pēc to uzstādīšanas tie ir tikuši demontēti, tos aizvietojot ar citiem un kas attiecīgi varētu tikt pārbaudīts būvniecības jomu regulējošo normu ievērošanas kontekstā. Tiesa uzskata, ka konkrētajos apstākļos pieteicējai šāds negatīvs fakts – ka padomju laikos ierīkotie statņi laikā pēc privatizācijas nav tikuši nomainīti ar jauniem – nav jāpierāda.

[15] Savukārt attiecībā uz gaisvadiem norādāms turpmākais. Laikā, kad tika akceptēts pirmais projekts (2006. gada 28. februārī) un otrais projekts (2004. gada 5. februārī), bija spēkā likums „Par telekomunikācijām". Minētā likuma 1. panta 29. punkts noteica, ka telekomunikāciju tīkls ir tehnisko un tehnoloģisko līdzekļu (iekārtu, būvju, ekspluatācijas un vadības sistēmu) kopums, kas nodrošina telekomunikāciju signālu pārraidi starp diviem vai vairākiem tīkla pieslēguma punktiem. Minētā likuma 16. panta pirmā daļa paredzēja, ka telekomunikāciju tīklu ierīkošanu un būvniecību reglamentē Ministru kabineta noteikumi, un, pamatojoties uz minēto deleģējumu, 2002. gada 4. novembrī izdoti noteikumi Nr. 496 „Telekomunikāciju tīklu ierīkošanas un būvniecības noteikumi", kas bija spēkā līdz 2006. gada 8. aprīlim. Saskaņā ar šo noteikumu 2. punktu telekomunikāciju līniju (publisko un privāto telekomunikāciju tīklu kabeļu un gaisa vadu līnijas, tai skaitā kabeļtelevīzijas tīklu kabeļi un vadi, kuri piestiprināti pie ēkām, būvēm vai stabiem), ēku, torņu un antenu mastu (stacionāra būve, kas paredzēta radiokomunikāciju līdzekļu novietošanai) būvprojektēšanu veic Ministru kabineta 1997. gada 1. aprīļa noteikumos Nr. 112 „Vispārīgie būvnoteikumi" noteiktajā kārtībā. Noteikumu 20. punkts paredzēja turpmāko. Pirms būvdarbu uzsākšanas pasūtītājs saņem būvatļauju atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu prasībām. Būvatļauja nav nepieciešama gadījumos, ja ievelk kabeli esošā kabeļu kanalizācijā vai gaisa vadu un piekārto kabeļu līnijas kabeli stiprina uz esošajiem balstiem. No minētā tiesa secina, ka minētais tiesiskais regulējums telekomunikāciju tīkla būvniecībai vispārīgi paredzēja izstrādāt būvprojektu, akceptēt to būvvaldē un saņemt būvatļauju, bet vienlaikus paredzēja izņēmumu, ja gaisa vadu un piekārto kabeļu līnijas kabeli stiprina uz esošajiem balstiem.

[16] Tā kā šajā lietā izskatāmajā gadījumā konkrētajās ēkās sakaru tīkla statņi ir bijuši uzstādīti padomju laikā, bet gaisvadu stiprināšanai pie esošajiem balstiem saskaņā ar attiecīgajā brīdī spēkā esošo normatīvo regulējumu nebija nepieciešama būvatļaujas saņemšana, tiesa secina, ka neapstiprinās iestādes pieņēmums, ka strīdus gaisvada līnijas ir tikušas ierīkotas prettiesiski. Līdz ar to tiesa atzīst, ka pienākums novērst patvaļīgās būvniecības radītās sekas un atjaunot īpašuma iepriekšējo tiesisko stāvokli, demontējot patvaļīgi ierīkotos gaisvadus, pieteicējai uzlikts nepamatoti un tādēļ ir jāatceļ.

[17] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmajai daļai par labu pieteicējai no atbildētājas piespriežama par pieteikumu samaksātā valsts nodeva 30 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu un 251. panta sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt SIA „BITE Latvija" pieteikumu;

atcelt Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta direktora vietnieces 2024. gada 14. novembra lēmumu Nr. DA-24-31589-nd, ciktāl tas attiecas uz SIA ,,BITE Latvija" uzlikto pienākumu novērst būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus;

uzlikt pienākumu atbildētājai Rīgas valstspilsētas pašvaldībai atmaksāt SIA ,,BITE Latvija" samaksāto valsts nodevu 30*euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis R. Dončenko